

## Cô Gái Bình Long

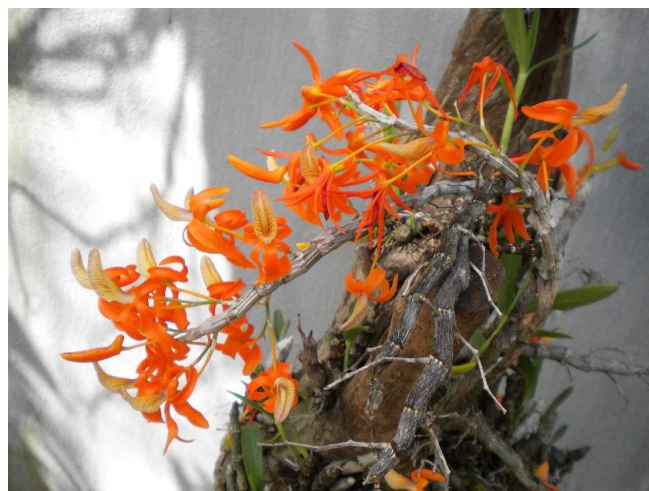
Năm 1968 sau khi tốt nghiệp Đại học Sư phạm, tôi được bổ nhiệm đến thị xã An Lộc, thuộc quận Châu Thành của tỉnh Bình Long. Khi đó An Lộc chỉ là một thị trấn nghèo nàn, cách xa Sài Gòn 78 cây số. Dân chúng thưa thớt, một nửa là quân nhân và công chức của tòa Tỉnh và các trường học. Phố xá buồn thiu như Ban Mê Thuật “*đi năm phút đã trở về chốn cũ*”. Đường chỉ được trải đá cho nên mỗi khi xe cộ đi qua để lại phía sau một đám bụi mù.

Hơn một năm sau tôi thành hôn với một sĩ quan trấn đóng tại đây. Anh và tôi gặp nhau trong một buổi họp mặt tại dinh Tỉnh Trưởng, nói là dinh cho oai chứ thực ra chỉ là một căn nhà 2 tầng, khá to lớn so với phố xá với mái lợp rạ hay những tấm tôn rỉ sét.



Tuy vậy, An Lộc lúc bấy giờ là một nơi chốn đẹp đẽ nhất trong đời tôi. Chồng tôi là một sĩ quan trẻ tuổi, cao ráo với 2 bông mai vàng trên cổ áo, còn tôi là một cô giáo có nét duyên dáng nhất trong số hơn một chục giáo viên ở thị trấn này. Tổ ấm của chúng tôi là một căn nhà mái tôn ngang 3.5 thước và sâu chừng 10 thước. Chúng tôi ngụp lặn trong men tình mới nở, anh đàn, tôi hát, anh vẽ tranh, tôi vào bếp cố gắng nấu những món ăn ngon lành và chúng tôi quần quýt lấy nhau.

Nhưng chẳng bao lâu, đám bạn của anh đã biến căn nhà bé nhỏ của chúng tôi là nơi họp mặt của những người trẻ tuổi sống ở thị trấn buồn thiu này.



Cuộc đời của tôi bỗng nhiên tươi sáng hẳn lên khi một người bạn thân của anh ở Bình Phước mang về cho tôi một nhánh lan rừng. Nhánh lan hoa đỏ chói, cánh xòe ra như trái ớt chẻ buộc trên một khúc gỗ. Lần đầu tiên tôi thấy một khóm lan đẹp tuyệt vời như vậy, hỏi anh bạn tên cây lan, anh lắc đầu cho biết là một thuộc hạ mang về từ rừng Bù Gia Mập.

Những năm trước, chồng tôi đã nhiều lần vào đây săn bắn, nhưng gần đây ít người dám héo lánh tới vì đó là mật khu của cộng sản. Khoảng một tháng sau, tôi lại được tặng một khóm lan khác, khóm lan này có hương thơm ngát như mùi quế với những chiếc rễ to như chiếc đũa, và mấy chiếc lá to bản màu xanh ngất chứ không trần trụi thân lá như cây lan hoa đỏ.



Từ đó, tôi say mê những nhánh lan rừng, hỏi tên chẳng ai biết đến, mà cách trồng cũng chẳng ai hay. Tôi đành sáng chiều tưới nước và buồn rầu nhìn thấy cây lan từ từ tàn tạ, đám lá vàng vọt và rụng dần, thân cây khô teo lại rồi từ giã ra đi...

Thế rồi chiến sự mỗi ngày một gia tăng, mới đầu là tiếng đại bác bắn đi, dần dần chúng tôi nghe tiếng súng lớn súng nhỏ vang rền, tiếng bom nổ chát chúa theo sau tiếng phi cơ gầm thét, tiếng trực thăng lên xuống và tiếng động cơ ồn ã của những đoàn xe vận tải lớn nhỏ tạo nên những trận gió bụi mù trời.

Giữa lúc đó tin chồng tôi bị mất tích trong trận phục kích trên quốc lộ 13, làm cho trời đất quay cuồng và tôi bất tỉnh trước cái tin đau đớn đó. Tiếp theo là An Lộc bị cô lập và đạn pháo của cộng quân rơi vào thị xã An Lộc như mưa, cuối cùng là những trận đánh ngay trên từng con phố.





Trước những diễn biến đau thương này, tôi không còn biết gì hơn là cố bảo tồn mạng sống của mình và của đứa con trong bụng. Ban ngày, tôi và vài người vợ lính cùng cảnh ngộ, ra sức đào cho hầm thêm sâu, rồi ban đêm ngủ thiếp đi trong những tiếng súng lớn nhỏ, với cơn ác mộng thấy người chồng trở về trong bộ quân phục đẫm máu.

Rồi thì con trai tôi ra đời với hàng vạn trái đại pháo và hỏa tiễn chào mừng. Tội nghiệp cho tôi, một mình vượt cạn, không chồng, không người thân thích bên cạnh, không có nữ hộ sinh chứ đừng nói đến bác sĩ sản khoa. Cắt rốn cho con bằng con dao han rỉ, bọc cho con bằng chiếc áo đã mặc hơn một tuần chưa được giặt giũ. Ôm con đứa con còn đang trứng nước vào lòng, nước mắt dàn dụa. Tôi nhủ thầm phải cố gắng sống, còn chờ người chồng yêu quý trở về...

Khi An Lộc được giải tỏa, tôi theo chân đoàn người phần lớn là vợ con quân nhân, công chức trở về Lai Khê. Suốt đoạn đường này tôi mong nhìn thấy chồng tôi đâu đó, nhưng chỉ thấy những hố bom, những thân cây đổ gãy và xác những chiếc xe tăng của Bắc quân bị bắn cháy rụi...



Column of North Vietnamese Communist T54 tanks destroyed in Battle of An Loc

bom, những thân cây đổ gãy và xác những chiếc xe tăng của Bắc quân bị bắn cháy rụi...

Về tới Sài Gòn, sống cùng gia đình nhà chồng, mẹ con tôi được sự yêu thương đùm bọc của bên nội cũng như bên ngoại, nhưng người chồng vẫn bất tin không biết sống chết ra sao.

Thế rồi Sài Gòn bỗng nhiên thất thủ, khi tướng Dương văn Minh kêu gọi các quân nhân buông súng đầu hàng. Dân chúng Sài Gòn buồn bã nhìn những

người lính trẻ bên kia ngơ ngáo tiến vào Sài Gòn như kẻ lạc vào chốn thiên đường xa lạ rồi thì toàn thể miền Nam được đãi ngộ với cơm độn ngô sắn, tiếp theo là bo bo hay bột mì mốc meo và màn đánh tư sản mại bản làm cho mọi người tỉnh ngộ.

Biết rằng không thể nào sống nổi dưới thiên đường xã hội chủ nghĩa, mẹ con tôi theo vợ chồng người em gái lên đường tỵ nạn. Ra đi vào sáng sớm mùa Thu, tàu vượt biển của chúng tôi, thực ra chỉ là một con thuyền nhỏ dài chừng 15 thước, ngang 4 thước với gần 50 người chen chúc nhau như cá mồi đóng hộp. Vì có con nhỏ, tôi may mắn được ngồi ở khoảng giữa nên đỡ bị những ngọn sóng cao vùi dập và may mắn hơn cả là thuyền không bị hải tặc cướp bóc. Sau khi bị đói khát hơn hai tuần lễ thuyền mới trôi dạt đến đảo Pulo Bidong của Mã Lai.



Trong thời gian ở trại tỵ nạn, tôi nghe biết bao nhiêu chuyện kinh hoàng, thâm thương xảy ra cho đám người đành đoạn bỏ nước ra đi để tìm tự do và mong có một đời sống tốt đẹp hơn là ở quê hương gốc rề mà những người thắng cuộc đã đối đãi chúng tôi như loài súc vật.

Sáu tháng sau chúng tôi được một nhà thờ Tin Lành bảo trợ đến Tampa, Florida, nơi đây có một khí hậu gần giống như ở quê nhà. Hiểu biết thân phận của những kẻ tạm dung (parole), chúng tôi không ngần ngại trước những công việc lao động, tay chân vất vả để khỏi phải là gánh nặng, phụ lòng những người đã mở rộng vòng tay cứu mang. Em rể tôi trước là giáo sư Đại học, vui vẻ nhận việc quét dọn ở trường học, em gái tôi vốn là một nhân viên cao cấp của một ngân hàng ngoại quốc nay làm cho một cửa hàng bách hóa. Mẹ tôi dù tuổi đã trên 70 cũng phụ với tôi giữ việc nấu nướng và trông mấy đứa cháu nhỏ. Tối đến, chúng tôi đến trường tra dồi thêm Anh Ngữ và để có một nghề chuyên môn vì biết rằng chỉ có học vấn mới giúp chúng tôi vượt qua hoàn cảnh hiện tại. Chẳng bao lâu chúng tôi đã thay đổi nghề nghiệp và riêng tôi với mảnh bằng y tá 4 năm (Registered nurse) nên đời sống vững vàng hơn và tôi đã mua được một căn nhà nhỏ.



Từ bao năm qua, tâm tư khắc khoải không khi nào quên được người chồng yêu quý, tôi đã viết thư hỏi thăm những người bạn hay họ hàng bên nhà cũng như nhờ hội Hồng Thập Tự tìm kiếm, cũng như nhắn tin tìm thân nhân trên Internet nhưng vẫn bật vô tin tức. Thấy tôi có chút nhan sắc và cô đơn lẻ bóng nên có nhiều người ước hỏi, nhưng ngọn lửa lòng đã nguội lạnh và tôi vẫn kiên tâm chờ đợi.

Thời gian qua mau, đứa con trai của tôi đã tốt nghiệp đại học rồi thành hôn với cô bạn gái và việc làm ở nơi xa, tiếp theo là mẹ tôi qua đời và tôi đã đến tuổi nghỉ hưu và tôi sống vật vờ của đời góa phụ cô đơn lẻ bóng.

Thì giờ nhàn rỗi lại có vườn sau nên tôi trồng rau rồi trồng thêm những cây trái bên nhà cho khuây khỏa. Sức nhớ tới những cây lan xinh đẹp năm xưa, tôi tìm đến hội hoa lan ở Tampa Bay và tôi đã có những cây lan đẹp, nhưng không sao tìm thấy bóng dáng cây lan năm cũ.



Một hôm tình cờ tìm thấy trên Internet những bài viết của Hội Hoa Lan Việt Nam tại California, tôi say sưa đọc từ bài này cho đến bài khác giúp cho tôi biết cây lan hoa đỏ là *Dendrobium unicum*, tiếng Việt là Ớt chẻ và cây lan với những chùm hoa thơm ngát có những chấm tím là Ngọc Điềm (*Rhynchostylis gigantea*). Từ đó tôi nghiên nặng trang này: Những cây lan từ Á sang Âu, những chuyện tứ cổ chí



kim, những bài trong các mục: “Biên Khảo” với mục “Lan Rừng VN từ A-Z” đã mở rộng tầm mắt cho tôi hiểu rõ về những cây lan của quê nhà. Kinh nghiệm trồng lan đã giúp tôi nuôi trồng những cây lan đến từ các nước Nam Mỹ cho đến Á Châu, nhưng tôi ưa thích hơn cả là những chuyện trong mục “[Lan Hoa Di Chuyên](#)”. Tôi không hề bỏ sót một chuyện nào trên trang [hoalanvietnam.org](#) cả, lòng bùi ngùi đọc bài: “[Mùa Xuân Trên Đình Chư Pao](#)” và mơ màng, mừng tượng đến người chồng yêu quý của tôi khi xem bài [Hoàng Liên Sơn](#) ...

Gần đây lại có mục “Tìm Người Thân” trên trang *Facebook*, tôi gửi một tấm ảnh mượn tạm trên Internet với biệt danh Cô Gái Bình Long để mong tìm được người chồng bật vô tin tức từ mấy chục năm qua. Bỗng nhiên một hôm có tin nhắn hỏi xin email và số điện thoại của tôi, ký tên: Vũ Văn Tùng.

Tôi sững sờ trong giây lát và vội vã trả lời. Tối hôm đó điện thoại reo vang và tôi bàng hoàng như người bị điện giật khi nghe thấy giọng nói của người chồng mất tích từ lâu. Thì ra anh bị cộng quân bắt giữ và gửi ra Bắc Cầm Tù, sau 13 năm giam giữ anh được thả ra và tới Hoa Kỳ theo diện HO và hiện đang sống ở Homestead, Florida, chỉ cách chúng tôi vài giờ lái xe. Anh đòi lái xe đi ngay, nhưng tôi khuyên anh chớ nên nôn nóng, vội vã hãy đợi đến sáng ngày mai, trong khi chính tôi lại đang mong muốn ngã vào trong vòng tay anh ngay lập tức.

Đêm hôm đó, tôi mất ngủ và ngày hôm sau tôi hét ra cửa lại vào trong nhà, khắc khoải chờ đón và khi thấy một ông già gầy gò, khắc khổ phong sương từ từ bước ra khỏi chiếc xe cũ rích, tôi vội vã chạy ra ôm lấy anh trong hai hàng nước mắt tuôn trào. Nhìn người vợ tuy đã ngoài 60 nhưng vẫn còn trẻ trung trước tuổi, chồng tôi không khỏi ngại ngùng, bỡ ngỡ. Tôi tuôn ra một tràng câu hỏi làm cho anh không biết phải trả lời sau trước ra sao. Ngày hôm sau vợ chồng đưa con cũng bay từ Texas về nhận người cha chưa hề biết mặt và cảnh vợ chồng sum họp, phụ tử trùng phùng làm cho tôi ngất ngây như sống trong giấc mộng đến cả tháng sau mới bình thường trở lại.

Nhưng cuộc sống yên vui của chúng tôi chẳng được bao lâu, thương tích của những trận đòn thù đã man, cộng thêm những năm tháng tù đầy, đói khát, bệnh tật không có thuốc men, anh đã bỏ tôi một mình vào lúc tuổi già xế bóng...

Tôi sống vật vờ như một chiếc xác không hồn muốn đi theo anh mà không đành bỏ con, bỏ cháu, cho đến khi thời gian, một phương thuốc nhiệm màu đã làm cho tôi khuấy khỏa nỗi buồn. Sự nhớ đến cái thú tiêu khiển khi trước. Tôi dựng lại vườn lan, sưu tầm những cây lan Việt thân thương. Từ đó tôi dường như suốt ngày ăn ngủ ở vườn sau, khi tưới nước, lúc bón phân, tìm kiếm sâu bọ ẩn mình trong thân lá. Tôi say sưa chờ đợi những mầm non hay dò hoa vừa mới nhú cho đến lúc đã trưởng thành hay vừa mới hé nở. Tối đến mở máy chờ đọc các bài "[Tâm Tình Tây Bắc](#)" hay những bài mới viết. Tôi thăm phục ông Eric Hanson, con người tài hoa biết nhiều hiểu rộng viết lại những chuyện say mê, động trời trong cuốn "Cơn sốt hoa lan" ([Orchid Fever](#)).

Đến nay nghĩ lại, nhờ cái duyên với những bông hoa kỳ lạ đã cho tôi một thú vui tao nhã, một phương thuốc nhiệm màu giúp cho tôi giảm bớt nỗi sầu cô quạnh, xin gửi vài giòng cảm ơn các tác giả thân quý của một trang Web có đủ mọi chuyện, như thể là một cuốn Tư điển bách khoa về lan.

## **Võ Thúy Lan**